

Iwona Blicharska

Sprawozdanie z 14. Targów Książki w Krakowie, (Kraków, 4-7 listopada 2010 roku)

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 3-4/3/4, 112-114

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

IWONA Blicharska
Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

SPRAWOZDANIE z 14. TARGÓW KSIĄŻKI W KRAKOWIE (KRAKÓW, 4-7 LISTOPADA 2010)

Tegoroczna, 14. edycja krakowskich Targów Książki odbyła się od 4 do 7 listopada. W hali, przy ulicy Centralnej, swoją produkcję wydawniczą zaprezentowało ponad 450 wystawców, a odwiedziła je rekordowa liczba ponad 300 tys. osób interesujących się książką. Dla sprawnego przebiegu imprezy hale zostały podzielone na sekcje tematyczne. Nowością ekspozycji był Salon Nowych Mediów.

Targi to nie tylko okazja do refleksji nad sytuacją książki oraz rynku wydawniczego, ale także miejsce atrakcyjnych zakupów i możliwość uczestnictwa w interesujących wydarzeniach towarzyszących. Tradycyjnie dwa pierwsze dni imprezy były skierowane przede wszystkim do osób związanych z branżą księgarską, a kolejne adresowano do szerszej publiczności.

W tym roku Targi Książki były okazją do przeprowadzenia rozmów na temat kondycji rynku wydawniczego. Zorganizowano także wiele wystąpień poświęconych nowym technologiom wytwarzania książki, coraz dynamiczniej wkraczającym na rodzimy rynek wydawniczy. Jednym z głównych tematów były książki przyszłości – książki elektroniczne. Pierwszego dnia krakowskiej imprezy portal eLib.pl przeprowadził prezentację *E-czytnik w edukacji*, po której przedstawiciele Biblioteki Narodowej zaprosili na dyskusję poświęconą koncepcji wprowadzenia elektronicznej formy egzemplarza obowiązkowego książek. Panel dyskusyjny poprowadził dyrektor BN Tomasz Makowski. Równolegle odbywała się dyskusja panelowa z udziałem przedstawicieli branży nowych mediów zatytułowana *Jak przyspieszyć rozwój rynku e-książki w Polsce*. Zwolennicy książek w wersji elektronicznej mogli czuć się usatysfakcjonowani, ponieważ firmy wydawnicze wyszły naprzeciw oczekiwaniom posiadaczy e-czytników, prezentując cyfrowe kolekcje

i sprzęt. Firma VM.pl zorganizowała spotkanie, poświęcone zagadnieniom nowych technologii wydawniczych – *Więcej niż e-książka, czyli nowe interaktywne produkty w branży wydawniczej*.

Podczas drugiego z targowych dni odbyły się trzy prezentacje: Bartłomieja Roszkowskiego *Self publishing – zagrożenie czy szansa dla wydawnictw*; *Digitalizacja treści do formatu Pub, czyli w jakim formacie sprzedawać e-booki* i *Modele sprzedaży e-booków oraz kwestie polityki cenowej*.

Dyskusje w salach seminaryjnych zdominowały głównie dwa tematy: książki elektroniczne i wprowadzenie podatku VAT na książki oraz czasopisma naukowe. Powszechnie wiadomo, że od 1 stycznia 2011 roku stawka VAT na książki i czasopisma specjalistyczne wzrosła z 0% do 5%. Środowisko wydawców i księgarzy obawia się wejścia nowej stawki podatku, przewidując, iż zaowocuje ona wzrostem cen książek wyższym niż 5%. Spodziewane jest podrożenie usług pośrednich oraz papieru. Szacuje się, że w 2011 roku ceny książek wzrosną o minimum 10%. Wydawcy obawiają się również, że podniesienie podatku VAT na książki może mieć skutki uboczne w postaci zwrotu dużej liczby egzemplarzy książek od dystrybutorów do hurtowników i wydawców. Dla przybliżenia tych zagadnień Biblioteka Analiz zainicjowała dyskusję pod tytułem *Czy spotka nas coś gorszego niż VAT?* Kontynuacją tego tematu była konferencja zorganizowana wspólnie przez „Wiadomości Księgarskie” i Stowarzyszenie Księgarzy Polskich zatytułowana *Co z tym VAT-em?*

Kolejnymi wydarzeniami, które rokrocznie wpisują się w panoramę targów, były rozstrzygnięcia licznych konkursów. Jednym z ważniejszych był konkurs im. Jana Długosza dla autorów prac humanistycznych, który krakowskiemu wydarzeniu towarzyszy niemal od samego początku. W tym roku zgłoszono rekordową liczbę, bo aż sześćdziesięciu tytułów. Jury w składzie: Władysław Stróżowski (przewodniczący) oraz Ryszard Nycz, Jan Ostrowski, Leszek Polony, Jerzy Wyrozumski, Piotr Sztompka wytypowało dziesięciu finalistów, wśród których aż pięć to publikacje wydawców ze szkół wyższych. Konkurs został rozstrzygnięty na zakończenie pierwszego dnia Targów, podczas czwartkowej Gali w Operze Krakowskiej. Nagrodzoną książkę *Gorycz zwycięstwa*, autorstwa Mieczysława Nurka, opublikowało Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

W konkursie na „Najlepszy podręcznik i skrypt akademicki 2010”, organizowanym przez Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych oraz spółkę Targi w Krakowie, nagroda główna przypadła Wy-

dawnictwu Naukowemu UAM w Poznaniu za publikację *Juliusz Słowacki. Poematy* w opracowaniu Jacka Brzozowskiego i Zbigniewa Przychodniaka. Nagrodę „Gaudeamus 2010” przyznano Wydawnictwu Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi za publikację *Pamięć podróżna. Fragmentozbiór filmowy* autorstwa Jana Jakuba Kolskiego.

Organizatorom Targów nie można odmówić ogromnego zaangażowania w realizację przedsięwzięcia. W przypadku ostatniej edycji dało to plon w postaci niezwykle bogatego programu wydarzeń towarzyszących.

Równoległe do Targów Książki trwał 2. Międzynarodowy Festiwal Literatury im. Josepha Conrada. Niezależnie od spotkań organizowanych w halach targowych można było uczestniczyć również w dyskusjach odbywających się w różnych miejscach Krakowa. Festiwal przebiegał pod hasłem *Inne światy, inne języki*. Głównym gościem imprezy była urodzona w Rumunii, pisząca po niemiecku, laureatka Nagrody Nobla Herta Müller. Autorka wraz z czytelnikami pisała książkę rozpoczynającą się od słów: „Muzykanci grają na drzewach”. Pierwsze zdanie zostało przez Noblistkę podane kilka dni wcześniej, kolejne frazy dopisywali czytelnicy i autorzy podczas targów. Całość powstałej w ten sposób opowieści ma zostać zlicytowana na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Spośród zagranicznych pisarzy pojawili się m.in. mistrz sensacji i kryminałów Jeffrey Archer, niemiecka królowa kryminałów – Charlotte Link; ponadto Delphine de Vigan, Natalia Śniadanko. Tradycyjnie nie zawiedli czytelników polscy poeci i pisarze – odwiedzający targi mieli okazję spotkać m.in. Julię Hartwig, Ernesta Bryllę, Ryszarda Krynickiego, Adama Ziemiańską, Michała Zabłockiego, Olę Tokarczuk, Romę Ligocką, Katarzynę Grocholę, Janusza L. Wiśniewskiego. Udział w targach wzięli także popularni aktorzy, dziennikarze, podróżnicy, zakonnicy.

W dniach od 4 do 7 listopada Kraków zamienił się w miasto pisarzy, publicystów, poetów, a nade wszystko w miasto książek.

Parafrazując tegoroczne motto imprezy *Godzina czytania jest godziną skradzioną z raję*, można powiedzieć, że te cztery dni na Targach Książki były dniami skradzionymi z raję.